

තක්සේරු වන සේවා නියුක්ති ආදායම (Assessable Employment Income)

Lecturer:

Mr. Nuwan Sameera

ACA, ACPM, CTA(Reading), ACCA (finalist), M.Sc. in MGT
SJP, B.Sc. (Accounting) Special 1st Class SJP, CTHE (RUSL),
Lecturer at State University in Sri Lanka

ඉගෙනුම් ඵල

මෙම පරිච්ඡේදය අවසානයේදී ඔබට,

- 2017 අංක 24 දරණ දේශීය ආදායම් පනත යටතේ යම් තැනැත්තෙකු සතු ප්‍රධාන ආදායම් ප්‍රභවයන් හඳුනා ගැනීමට
- සේවා නියුක්ති ආදායම යටතේ ඇතුළත් විවිධ ආදායම් මූලාශ්‍රයන් හඳුනාගැනීමට සේවා නියුක්ති ආදායම ගණනයේදී බැහැර කළ යුතු සහ නිදහස් ආදායම් මූලාශ්‍රයන් පිළිබඳ අවබෝධයක් ලබා ගැනීමට
- තක්සේරු කළ හැකි සේවා නියුක්ති ආදායම ගණනය කිරීමට සහ
- අත්තිකාරම් පුද්ගල ආදායම් බදු සම්බන්ධව මූලික අවබෝධයක් ලබා ගැනීමට හැකි වනු ඇත.

හැඳින්වීම

2017 අංක 24 දරණ දේශීය ආදායම් පනත අනුව යම් පුද්ගලයෙකුගේ බද්දට යටත් වන ආදායම ප්‍රභවයන් 04 කි.

1. සේවා නියුක්ති ආදායම
2. ව්‍යාපාරයේ ආදායම
3. ආයෝජන ආදායම
4. වෙනත් ආදායම

යම් පුද්ගලයෙකු යම් ගෙවීමක් සඳහා සේවක සේවක සම්බන්ධතාවයක් මත සිදු කරන සේවා සැපයීම් සේවා නියුක්ති ආදායම ලෙස සැලකිය හැකි වේ.

2017 අංක 24 දරණ දේශීය ආදායම් පනතේ 5 වැනි වගන්තිය අනුව සහ අනෙකුත් වගන්ති අනුව සේවා නියුක්ති ආදායමට බදු ගණනයේදී ප්‍රමුඛතම අවස්ථාව හිමිව ඇත. එනම් බදු ගණනයේදී එය පළමුවෙන්ම සලකා බැලීම සිදු කළ යුතුව ඇති

5 වැනි වගන්තිය අනුව,

තක්සේරු වර්ෂයක සඳහා යම් පුද්ගලයෙකුට සේවා නියුක්තියෙන් ලැබෙන ආදායම එම තක්සේරු වර්ෂය සඳහා එම පුද්ගලයාගේ සේවා නියුක්තියෙන් ලද ලැබීම් සහ ලාභ ලෙස සලකා බැලිය යුතු වේ.

බද්දට යටත් කිරීමේ පදනම

- දේශීය යටත් පනතේ 21 වැනි වගන්තිය අනුව යම් පුද්ගලයෙකු විසින් සේවා නියුක්තියෙන් ලැබෙන ආදායම ගණනයේදී එම පුද්ගලයා විසින් ආදායම් බදු ගණනය කිරීමේ වාරික සඳහා, මුදල් පදනම, මත සලකා බැලිය යුතු වේ.
- පනතේ 22 වැනි වගන්තිය අනුව මුදල් පදනම මත ගිණුම් තැබීම යනු,
 - යම් තැනැත්තෙකුට ගෙවීමක් ලැබුණු විට හෝ ගෙවීමක් ලැබීමට සැලසු වූ විට එම තැනැත්තා එම මුදල උපයා ගැනීමක් ලෙසත්,
 - යම් තැනැත්තෙකු විසින් යම් වියදමක් හෝ වෙනත් මුදලක් ගෙවනු ලැබූ විට එම තැනැත්තා එය වැය කරනු ලැබූ ලෙස සැලකීම වේ.

මුදල් පදනම යටතේ ආදායම් හඳුනා ගැනීම

- සංඛ්‍යා මහතා විදුලික නිෂ්පාදකගේ සමාගමේ නිෂ්පාදන කළමනාකරු ලෙස සේවයේ නිරත වී සිටි අතර 2025/2026 තක්සේරු වර්ෂයට ලාභයට අදාළ ප්‍රසාද දීමනාව 2026 අප්‍රේල් 10 වෙනි දින ගෙවීම් සිදු කරන ලදී.
- මුදල් පදනමට අනුව ආදායම ලද දිනයට අනුව බදු සඳහා සලකා බැලිය යුතු බැවින් 2026/2027 තක්සේරු වර්ෂයට අදාළව සංඛ්‍යා මහතාගේ සේවා නියුක්ති ආදායමක් ලෙස බදු ගණනය සඳහා සලකා බැලිය යුතු වේ.

මුදල් පදනම යටතේ ආදායම් හඳුනා ගැනීම

තක්සේරු වර්ෂයක් සඳහා යම් පුද්ගලයෙකුට සේවා නියුක්තියෙන් ලැබෙන ලැබීම් සහ ලාභ ගණනය කිරීමේ දී එම තක්සේරු වර්ෂය තුළ දී ඒ පුද්ගලයාට ඒ සේවා නියුක්තියෙන් ලැබුණු හෝ උපයන ලද පහත දැක්වෙන මුදල් ප්‍රමාණ ඇතුළත් කරනු ලැබිය යුතුය.

(අ) වැටුප්, පඩිනඩි, නිවාඩු පඩි, අතිකාල දීමනා, ගාස්තු, විශ්‍රාම වැටුප්, කොමිස් මුදල, පාරිතෝෂික, ප්‍රසාද දීමනා සහ වෙනත් සමාන ගෙවීම්

(ආ) ජීවන වියදම් දීමනා, යැපීම් දීමනා, ගෙවල් කුලී, සංග්‍රහ වියදම් දීමනා හෝ ගමන් වියදම් දීමනා ඇතුළු පෞද්ගලික දීමනා ගෙවීම්

(ඇ) යම් පුද්ගලයකු හෝ එම පුද්ගලයාගේ ආශ්‍රිත තැනැත්තෙකු (ඥාතියෙකු) විසින් දරන ලද වියදම් නිදහස් කිරීම හෝ ප්‍රතිපූර්ණය කිරීම සඳහා ගෙවනු ලබන වියදම්

(ඈ) සේවා නියුක්ති කොන්දේසි වලට එකඟ වීම වෙනුවෙන් එම පුද්ගලයාට කරනු ලබන ගෙවීම්,

(ඉ) සේවා නියුක්තියෙන් අනිරික්ත වීම හෝ සේවා නියුක්තිය අහිමි වීම හෝ සේවා නියුක්තිය අවසන් කිරීම නිසා කරනු ලබන ගෙවීම්

(ඊ) සේවා නියුක්තිය වෙනුවෙන් විශ්‍රාම අරමුදලකට ගෙවන ලද විශ්‍රාම දායක මුදල් සහ සේවා නියුක්තිය සම්බන්ධයෙන් විශ්‍රාම යාමේදී ලැබෙන මුදල්

මුදල් පදනම යටතේ ආදායම් හඳුනා ගැනීම

(උ) යම් පුද්ගලයකුගේ හෝ එම පුද්ගලයාගේ ආශ්‍රිත තැනැත්තකුගේ ප්‍රතිලාභය උදෙසා වෙනත් තැනැත්තකුට කරනු ලබන ගෙවීම් හෝ පැවරීම්

(උඉ) යම් පුද්ගලයකු විසින් හෝ එම පුද්ගලයාගේ ආශ්‍රිත තැනැත්තකු විසින් සේවා නියුක්තිය ප්‍රකාරව ලබාගත් හෝ උපයාගත් ප්‍රතිලාභවල සාධාරණ වෙළඳපල වටිනාකම

(එ) සේවා නියුක්තිය සම්බන්ධයෙන් ලද තෑගි ඇතුළු වෙනත් ගෙවීම්

(ඒ) සේවා නියුක්තියෙන් සඳහා වූ කොටස් යෝජනා ක්‍රමයක් යටතේ විභජනය කරන ලද කොටස්වල වෙළඳපොල වටිනාකමින් සේවා නියුක්තියාගේ දායක මුදල ඉවත් කළ විට ලැබෙන මුදල.

සේවා නියුක්ති ආදායම ගණනයේදී ඉවත් කළ යුතු ලැබීම් හා ලාභ

❖ පනතේ 5(3) වැනි වගන්තිය අනුව,

❖ යම් තක්සේරු වර්ෂයක් සඳහා යම් පුද්ගලයෙකුට සේවා නියුක්තියෙන් ලැබෙන ලැබීම් සහ ලාභ ගණනය කිරීමේදී පහත දැක්වෙන දෑ බැහැර කරනු ලැබිය යුතුය

- නිදහස් කරන ලද මුදල් ප්‍රමාණ සහ අවසාන රඳවා ගැනීමේ ගෙවීම්;
- සේවායෝජකයා වෙනුවෙන් ඒ පුද්ගලයා විසින් දරන ලද වියදම් නිදහස් කිරීම හෝ ප්‍රතිපූර්ණය කිරීම;
- (සියලු පූර්ණ කාලීන සේවා නියුක්තියන්ට සමාන කොන්දේසි මත ප්‍රතිලාභ අත්වන අවස්ථාවක දී, එම පුද්ගලයාගේ දන්ත වෛද්‍ය හෝ වෛද්‍ය හෝ සෞඛ්‍ය රක්ෂණ වියදම් නිදහස් කිරීම හෝ ප්‍රතිපූර්ණය කිරීම;
- ප්‍රමාණය, වර්ගය සහ වාර ගණන අනුව, සේවා යෝජකයා විසින් ගිණුම් පෙන්වීම හෝ අදාළ පුද්ගලයාට වෙන් කිරීම අසාධාරණ හෝ පරිපාලනමය වශයෙන් ප්‍රායෝගික නොවීම හේතු කොටගෙන, විශේෂ සැලකිල්ලක් නොදක්වීමේ පදනම මත සේවා නියුක්තියන්ට කරනු ලබන ගෙවීම් හෝ උපවිත වන ප්‍රතිලාභ;
- සේවා නියුක්තියන් උදෙසා වූ කොටස් යෝජනා ක්‍රමයක් යටතේ, සේවා නියුක්තියකුට ප්‍රදානය කර ඇති කොටස් අත්කර ගැනීමේ අයිතිවාසිකමක වටිනාකම හෝ අත්කර ගැනීමට මනාපය පළ කිරීමට ඉඩ දී ඇති කොටස්වල අදාළ අවස්ථාවේ වටිනාකම සහ
- කොමසාරිස් ජනරල්වරයා විසින් අනුමත කරන ලද විශ්‍රාම වැටුප්, අර්ථසාධක හෝ ඉතිරි කිරීමේ අරමුදලක හෝ අර්ථසාධක හෝ ඉතිරි කිරීමේ සමිතියක සේවා නියුක්තියාගේ ගිණුමට සේවා යෝජකයා විසින් ගෙවනු ලබන දායක මුදල්.

බදු නිදහස් සේවා නියුක්ති ආදායම් (3 වන උපලේඛනයේ සඳහන් පරිදි)

❖ පනතේ 5(3) වැනි වගන්තිය අනුව,

❖ යම් තක්සේරු වර්ෂයක් සඳහා යම් පුද්ගලයෙකුට සේවා නියුක්තියෙන් ලැබෙන ලැබීම් සහ ලාභ ගණනය කිරීමේදී පහත දැක්වෙන දෑ බැහැර කරනු ලැබිය යුතුයී

- යම් තැනැත්තෙකුට සිදු වූ පෞද්ගලික හානියක් හෝ මරණයක් වෙනුවෙන් ගෙවනු ලබන වන්දි හෝ පාරිතෝෂිකය.
- දේශීය ආදායම් කොමසාරිස්වරයා (CGIR) අනුමත කරන ලද අර්ථ සාධක අරමුදලකින් විශ්‍රාම යන අවස්ථාවේදී සේවකයාට ගෙවනු ලබන මුදල් ප්‍රමාණය.
- 1987 අප්‍රේල් මස 01 වන දින හෝ ඉන් පසුව කාලයට අදාළ විශ්‍රාම අරමුදලකින් හෝ සේවා නියුක්ති භාර අරමුදලකින් කරන ලද ආයෝජන මගින් ලද ආයෝජන ආදායම් ලැබීම්.
- ශ්‍රී ලංකා රජය හෝ රජයේ ආයතනයක් මගින් රජයේ විශ්‍රාමිකයෙකුට විශ්‍රාම ආදායම් ලෙස ගෙවනු ලබන ප්‍රමාණය
- රජයේ සේවකයෙකුට ලැබෙන වාහන බලපත්‍රයකින් එකී සේවකයාට උද්ගතවන ප්‍රතිලාභය

සේවා නියුක්ති ආදායමෙන් වියදම් අඩු කිරීම - වගන්තිය 10(01)

දේශීය ආදායම් පනතේ 10 වැනි වගන්තිය අනුව සේවා නියුක්ති ආදායම ගණනයේදී කිසිදු වියදමක් අඩු කිරීමට ඉඩ දෙනු නොලැබේ

වියදම් අඩු කිරීම ඉඩ නොදීම

- විරාජ් මහතා ඊස සමූහ ව්‍යාපාරයේ ප්‍රධාන ගණකාධිකාරී ලෙස සේවය කරයි. ආයතනයට යැමට සහ ඒමට තම මෝටර් රථය භාවිතා කරන අතර ඒ සඳහා කිසිදු දීමනාවක් ආයතනයෙන් හිමි නොවන බැවින් ආදායම් බදු සඳහා සේවා නියුක්ති ආදායම ගණනයේදී දරන ලද රු. 750,000/- වියදම අඩු කිරීමට ඉල්ලා ඇති
- 10 වැනි වගන්තිය අනුව කිසිදු අඩු කිරීමකට ඉඩ දිය නොහැකි බැවින් දරන ලද මෙම වියදම බදු සඳහා ආදායම ගණනයේදී අඩු කළ නොහැකි වේ.

මුදල් නොවන ප්‍රතිලාභවල වටිනාකම තීරණය කිරීම (Value of non-cash benefits)

සේවායෝජකයාගේ හෝ වෙනත් යම් පාර්ශ්වයකින් සේවා නියුක්තියට අදාලව ලැබෙන මූල්‍යමය නොවන ප්‍රතිලාභවල වටිනාකම අනුව බදු ගණනය සඳහා යොදා බැලිය යුතු වේ. එහිදී පහත සඳහන් අනුපිළිවෙල යොදා ගැනීම කළ යුතු වේ

- (1) එහි වෙළඳපොල අගය හඳුනා ගැනීම සිදු කිරීම.
- (2) එලෙස වෙළඳපොල අගය තීරණය කළ නොහැකි නම්, දේශීය ආදායම් කොමසාරිස්වරයා හෝ අමාත්‍යවරයා විසින් නිශ්චිතව දක්වා ඇති ප්‍රතිලාභවල වටිනාකම යොදා ගන්න.

2017 අංක 24 දරණ පනතට අදාලව නිකුත් කළ නියෝගයේ සඳහන් පරිදි ප්‍රතිලාභවල වටිනාකම් පනත ලෙස හඳුනා ගැනීම සිදු කළ යුතු වේ.

කොටස් ප්‍රතිලාභයේ වටිනාකම

සේවකයෙකුට ලබා දෙන කොටස්වල වටිනාකම සේවායෝජකයා විසින් සේවකයන්ට කොටස් විභජනය කිරීමක් හෝ කොටස් අත්පත් කර ගැනීමට වාරණයක් ලබා දී ඇති විට ඉන් ප්‍රතිලාභයක් ඇති විමට එය නොමිලේ හෝ අඩු වටිනාකමට ලබා දීම සිදු කළ යුතු වේ

එහිදී ප්‍රතිලාභය පහත ලෙස හඳුනා ගැනීම කළ යුතු වේ

$$\text{කොටස්වල ප්‍රතිලාභය} = \frac{\text{කොටස්වල/කොටස් වරණවල වෙළඳපොල වටිනාකම}}{\text{වරණවල වෙළඳපොල}} - \frac{\text{කොටස් /වරණ සඳහා සේවකයා දරා පිරිවැය}}{\text{සේවකයා දරා පිරිවැය}}$$

විදුරංග මහතා සමාගමේ වසර 10 පමණ සේවා කාලයක් සම්පූර්ණ කිරීම මත සේවකයන් සඳහා කොටස් බෙදා හැරීමේ ක්‍රමයක් (ESOF) යටතේ සමාගමේ කොටස් 2,000 ක් හිමිකමක් ලද අතර එය ලබා ගැනීමට එක කොටසකට රු. 20 බැගින් ගෙවීමට සිදු විය. එදිනට එම කොටසක වෙළඳපොල වටිනාකම රු. 50 ලෙස තීරණය කරන ලදී කොටස් හිමිකම ලැබීමෙන් විදුරංග මහතාට ලද සේවා නියුක්ති ප්‍රතිලාභය හන්නා ගන්න.

සේවායෝජකයා විසින් සපයනු ලබන ඕනෑම නිවාසයක වටිනාකම

සේවායෝජකයා විසින් සපයනු ලබන ඕනෑම නේවාසික ස්ථානයක වටිනාකම ලෙස අවස්ථානුකූලව වෙළඳපොල වටිනාකම විය යුතුයි

වෙළඳපොල වටිනාකම නිශ්චය කරගත නොහැකි අවස්ථාවන් වලදී පහත ලෙස එහි වටිනාකම තීරණය කළ යුතු වේ.

විස්තරය	මාසික මූල්‍ය නොවන ප්‍රතිලාභය (රු.)		
	වරිපතම් බදු වලට යටත් ප්‍රදේශ (In rated area)	වරිපතම් බදු වලට යටත් නොවන ප්‍රදේශ (In unrated area)	වතු බංගලා (Estate Bungalows)
සේවා යෝජකයා සපයන නිවාස	දූෂල මාසයේ වැටුපෙන් 12.5%	දූෂල මාසයේ වැටුපෙන් 10%	දූෂල මාසයේ වැටුපෙන් 7.5%

• මෙහි වැටුප යනු : සේවක අර්ධසාධකයට යොදා ගන්නා වැටුප වේ.

සේවායෝජකයා විසින් සපයනු ලබන ඕනෑම නිවාසයක වටිනාකම

උදාහරණ:

සෝමසුන්දර මහතා ABC සමාගමේ විධායක අධ්‍යක්ෂකවරයෙක් ලෙස කටයුතු කරයි. ඔහුගේ මාසික වැටුප රු. 300,000 ක් වන අතර නේවාසික පහසුකම් සඳහා නිවසක් ලබා දී ඇත.

- එම නිවසේ මාසික කුලිය රු. 100,000 ක් ආයතනය විසින් ගෙවනු ලබයි නම් ප්‍රතිලාභය තීරණය කරන්න.
- මෙම නිවස ආයතනයට අයත් නිවසක් වේ නම් එය වරිපතම් බලප්‍රදේශයක පිහිටා ඇත්නම් ඇතිවන ප්‍රතිලාභය තීරණය කරන්න.
- මෙම නිවස ආයතනයට අයත් නිවසක් වේ නම් එය වරිපතම් බලප්‍රදේශයක පිහිටා ඇත්නම් සහ ආයතනයෙන් මසකට රු: 10,000 සේවකයාගේ වැටුපෙන් අඩුකර ගනී නම් ප්‍රතිලාභය.

සේව්‍යෝජකයා විසින් සපයනු ලබන ප්‍රවාහන පහසුකමක වටිනාකම අගය කිරීම් (Value of transport facilities provided by the employer)

සේවා යෝජකයා විසින් සේවකයෙකුට යම්කිසි මෝටර් රථයක (Motor Vehicle) පූර්ණ කාලීන හෝ අර්ධ කාලීන ලෙස පෞද්ගලික භාවිතය සඳහා ලබා දී ඇති විට, එම ප්‍රතිලාභයේ වෙළඳපොළ වටිනාකම බද්දට යටත් විය යුතු අතර, එලෙස වෙළඳපොළ වටිනාකම ගණනය කළ නොහැකි නම්, ප්‍රතිලාභයේ වටිනාකම පහත පරිදි ගණනය කළ යුතුය.

වාහන වර්ගය	මාසික මධ්‍ය නොවන ප්‍රතිලාභයේ වටිනාකම (රු.)		
	වාහනය (Vehicle)	රියදරු (Driver)	ඉන්ධන (Fuel)
• ඕනෑම වර්ගයක්	20,000	10,000	20,000

එක් සේවකයෙකුට කිලෝ හෝ පෞද්ගලික භාවිතය සඳහා එක් වාහනයකට වඩා වැඩි ප්‍රමාණයක් සපයනු ලැබූ විට එක් වාහනයක් සමඟින් පෞද්ගලික පරිහරණය සඳහා ලබා දුන් ලෙස සලකා දැක්විය යුතු බවට බදු ගණනය කළ යුතුය.

සේව්‍යෝජකයා විසින් සපයනු ලබන ප්‍රවාහන පහසුකමක වටිනාකම අගය කිරීම් (Value of transport facilities provided by the employer)

✓ සේව්‍යෝජකයෙකු විසින් සේවකයෙකුට පූර්ණ හෝ අර්ධ වශයෙන් පෞද්ගලික භාවිතය සඳහා මෝටර් බයිසිකලයක් ලබා දී ඇති විට එම ප්‍රතිලාභයේ වටිනාකම, එන්ජින් ධාරිතාව නොසලකා,

- ඉන්ධන සහිතව ලබා දී ඇති විට මසකට රු. 5,000 වටිනාකමක් ද,
- ඉන්ධන රහිතව ලබා දී ඇති විට මසකට රු. 3,000 වටිනාකමක් ද

ප්‍රතිලාභයේ වටිනාකම ලෙස සැලකිය යුතුය

✓ සේව්‍යෝජකයා විසින් විධිමත් ධාවන වාර්තා පවත්වාගෙන යන විට සේවා නියුක්තිකයෙකුට පුද්ගලික භාවිතයෙන් ලැබෙන ප්‍රතිලාභවල වටිනාකම එන්ජින් ධාරිතාව නොසලකා

- මෝටර් රථයක් සඳහා කිලෝමීටරයකට රු. 25 කි. උපරිමය මසකට රු. 20,000.
- මෝටර් බයිසිකලයක් සඳහා කිලෝමීටරයකට රු. 5 කි.

සේව්‍යෝජකයා විසින් සපයනු ලබන ප්‍රවාහන පහසුකම්ක වටිනාකම අගය කිරීම් (Value of transport facilities provided by the employer)

- සේව්‍යෝජකයා විසින් සේවා නියුක්තිකයකුට හිමි ඕනෑම මෝටර් රථයක් හෝ මෝටර් බයිසිකලයක් වෙනුවෙන් දරනු ලබන හෝ ප්‍රතිපූර්ණය කරනු ලබන ඉන්ධන හෝ නඩත්තු වියදම්වල සත්‍ය වටිනාකම සේවා නියුක්තිකයාගේ ප්‍රතිලාභය ලෙස සැලකිය යුතුය.
- රජය විසින් නිකුත් කළ චක්‍ර ලේඛයක්, විධිවිධානයක් හෝ රෙගුලාසියක් යටතේ එකී සේවකයාගේ නිල භාවිතය සඳහා වාහනයක් හෝ ඉන්ධන දීමනාවක් ලබා දී ඇති විට,
 - වාහනයට → සේව්‍යෝජක දැරූ පිරිවැයෙන් 25%
 - ඉන්ධන දීමනාවෙන් 25% (මෙය එක් වාහනයකට පමණක් අදාල වේ)

සේව්‍යෝජකයා විසින් සපයනු ලබන අනෙකුත් ප්‍රතිලාභ

ප්‍රතිලාභයේ ස්වභාවය	ප්‍රතිලාභ වටිනාකම
ප්‍රවාසිකයන් (expatriates) හට සපයන හෝටල් පහසුකම්	100% පිරිවැය
සහනදායී අනුපාතයක් යටතේ ලබාදෙන ණය	0% පිරිවැය
සේවකයන් ආදිය සැපයීම	100% පිරිවැය
විදුලිය, ගෑස් ආදිය සැපයීම	100% පිරිවැය
වෛද්‍ය ප්‍රතිලාභ සැපයීම	වෛද්‍ය බිල්පතින් 100%
නොමිලයේ සපයන ආහාර	100% පිරිවැය
දන්ත වෛද්‍ය, සෞඛ්‍ය හෝ රක්ෂණ වියදම් ගෙවීම් පූර්ණකාලීන සේවකයින්ට සමාන කොන්දේසි නොමැති තත්ත්වයක් මත ගෙවා ඇති විට	100% පිරිවැය
දුරකථන බිල්පත් ගෙවීම	50% පිරිවැය
රාජකාරී කටයුතු සඳහා නොවන කටයුතු සඳහා ලබාදෙන ගුවන් ටිකට්ටත්	100% පිරිවැය
බදු ගෙවීම	ගෙවූ බදු මුදල

❖ "සමාන කොන්දේසි" යනුවෙන් එක් ශ්‍රේණියක සිටින සියළු සේවකයන්ට වෙනස් කොට සැලකීමකින් තොරව සමානව අදාල වීම අදහස් වේ.

සේවා නියුක්ති විශ්‍රාම ප්‍රතිලාභ (Terminal Benefits)

සේවා නියුක්තිකයෝ විශ්‍රාම ගැනීමකදී හෝ රැකියාව අහිමි වීමකදී ලද ප්‍රතිලාභයන් එකවර ලැබීම් ලෙස බදු ගණනයේදී ඇතුළත් කළ යුතු වේ.

විශ්‍රාම ප්‍රතිලාභයන් යන්නට පහත දෑ ඇතුළත් වේ.

1. විශ්‍රාම පාරිතෝෂික
2. සංයුක්ත විශ්‍රාම වැටුප්
3. සේවක භාරකාර අරමුදලින් ලැබීම්
4. සේවක අර්ථසාධක අරමුදලින් ලැබීම් (පරිපාලන / අනුමත)
5. සේවක අහිමි වීම සඳහා වන්දි ලැබීම්

සේවකයන්ට ඒකාකාරීව අදාළ වන ලෙස යම් ක්‍රමවේදයක් අනුගමනය කරමින් සේවක වන්දි ගෙවීමක් සිදු කරයි නම්, සහනදායී බදු අනුපාත යටතේ බද්දට යටත් වන අතර එසේ නොවේ නම්, සමාන්‍ය බදු අනුපාතයන් යටතේ බද්දට යටත් විය යුතු වේ.

මූලික සේවා නියුක්තිය

යම් පුද්ගලයෙක් සේවා නියුක්තිකයන් කිහිපයක් සිදු කරන අවස්ථාවන්හිදී මූලික සේවා නියුක්තිය හදුනා ගැනීම සඳහා මූලික සේවා නියුක්ති ප්‍රකාශයක් ලබා දීම සිදු කළ යුතු වේ. යම් පුද්ගලයෙකු සඳහා එක් මූලික සේවා නියුක්තියක් පමණක් තිබිය හැකි අතර ලබා දෙන ලද ප්‍රකාශය සේවකයා ඉවත් කර ගන්නා තෙක් අදාළ ලබා දී ඇති ප්‍රකාශනය වලංගු වන අතරම එසේ ප්‍රකාශනයක් සේවකයා විසින් ලබා දීමක් සිදු කර නොමැති නම් පහත අනුව සේවයෝජකයා විසින් ද්විතීයික සේවා නියුක්තියක් ලෙස සලකන බදු කිරීම කළ යුතු වේ.

ද්විතීයික සේවා නියුක්තිය

යම් සේවකයෙකු විසින් මූලික සේවා නියුක්ති ප්‍රකාශ ප්‍රකාශයක් නොලැබුණු සෑම අවස්ථාවකදීම සේවයෝජකයා විසින් අදාළ සේවකයා ද්විතීයික සේවා නියුක්තියක නිරත වන බව සලකමින් රඳවා ගැනීමේ බදු අඩු කිරීමේ කාර්යයන් සිදු කළ යුතු වේ.

අත්තිකාරම් පුද්ගල ආදායම් බද්ද (Advance Personal Income Tax/ APIT)

2025.04.01 දිනට සිට ක්‍රියාත්මක වන පරිදි, මාසික දළ වැටුප රු 150,000 හෝ තක්සේරු වසරකට රු 1,800,000 ක් ඉක්මවන වැටුප සඳහා සේවායෝජකයා විසින් පුද්ගල ආදායම් අත්තිකාරම් බද්ද අඩු කළ හැකිය. මෙම යෝජනා ක්‍රමය “පුද්ගල ආදායම් අත්තිකාරම් බද්ද (APIT) ලෙස හැඳින්වේ.

අත්තිකාරම් පුද්ගල ආදායම් බද්ද (Advance Personal Income Tax/ APIT)

ආදායම් වර්ගය	අදාළ වගුව
ප්‍රාථමික සේවානියුක්ත ප්‍රකාශන ලබා දී ඇති ශ්‍රී ලංකාවේ ඕනෑම වාසික සේවකයෙකුගේ හෝ පුරවැසියෙකු වන අනේවාසික සේවකයෙකුගේ සේවා නියුක්තියෙන් උපයන නිත්‍ය ලාභ මත.	වගුව 01
එකවර ගෙවීම් මත	වගුව 02
එක්වරක් පමණක් කරන ගෙවීම් (සේවාන්ත ප්‍රතිලාභ මත) (සේවකයාගේ කැමැත්ත නොසලකා)	වගුව 03
ශ්‍රී ලංකාවේ පුරවැසියෙකු නොවන අනේවාසික සේවකයෙකුට කරන ගෙවීම් මත (ඔවුන්ගේ කැමැත්ත නොසලකා)	වගුව 04
යම් සේවකයෙකුගේ ප්‍රාථමික සේවා නියුක්තියෙන් උපයන මාසික නිත්‍ය ලාභ රු. 100,000 නොඉක්මවන නමුත් තක්සේරු වර්ෂයේ ඕනෑම මාසයක් දක්වා සමුච්චිත ලාභ රු. 300,000 ඉක්මවන විට.	වගුව 05

අත්තිකාරම් පුද්ගල ආදායම් බද්ද (Advance Personal Income Tax/ APIT)

ආදායම් වර්ගය	අදාළ වගුව
සේව්‍යෝජකයා විසින් සේවකයාගේ බදු වගකීම ගෙවන විට හෝ ප්‍රතිපූර්ණය කරන විට.	වගුව 06
ප්‍රාථමික සේවා නියුක්ති ප්‍රකාශනය සපයා නැති සේවකයෙකුට හෝ එක් සේවා යෝජකයෙකුට වැඩි ගණනක් යටතේ සේවා නියුක්ති සේවකයෙකුට කරන ගෙවීම් මත.	වගුව 07
විදේශීය සේවා යෝජකයෙකුගෙන් ලැබෙන රැකියා ආදායමෙන් බදු අඩු කිරීමේ අනුපාතය	වගුව 08

**** API T සඳහා Sec/2022/E/04/S බලන්න.**

